

Místní akční skupiny

Šumperský venkov vedl evropskou síť MAS

Národní pohádky a pověsti ztvárněné ochotníky, historie obcí vypálených za války sepsaná současnými dětmi, ale i vybudování penzionu na farmě nebo navýšení kapacity rodinného pivovaru. To jsou příklady projektů, které během uplynulých deseti let podpořila MAS Šumperský venkov. Spolek, díky němuž se Česká republika stala v letech 2014–2015 první zemí střední a východní Evropy, která předsedala evropské síti místních akčních skupin ELARD.

Lucie Sýkorová

„MAS Šumperský venkov vznikla v roce 2006 díky iniciativě budoucího prvního předsedy, pana starosty obce Nový Malín, Josefa Mináře, který se o akčních skupinách, možnostech čerpání evropských dotací a regionálního rozvoje dozvěděl na jiných setkáních mezi starosty,“ vzpomíná současný manažer MAS Jakub Dolníček. „Slovo dalo slovo a ve spolupráci s první manažerkou Lenkou Zavackou a se starosty obcí v okolí Šumperka založili novou MAS. Prvními úkoly nového subjektu bylo přesvědčit okolí o potřebnosti této organizace, což se v pohledu do zpětného zrcátka podařilo. Nastalo ale i mnoho vtipných situací, kdy si lidé naši organizaci zpočátku pletli, nejčastěji s karnevalovými

maskami,“ usmívá se manažer. Území MAS Šumperský venkov, z. s., v současnosti pokrývá 16 obcí v okolí města Šumperka s více než 26 tisíci obyvatel, celkový počet členů je 42 a o vstup mají zájem další.

V rámci minulého programového období přerozdělila MAS Šumperský venkov celkem 22 milionů korun formou dotací, průměrné dotační náklady na projekt činily zhruba čtyři sta tisíc korun. Zpočátku se jednalo o projekty především obecní, později se začaly přidávat drobní podnikatelé a mnoho neziskovek. „Byli jsme schopni podpořit rekonstrukce obecních prostranství či řemeslných dílen, velmi úspěšné projekty se týkaly oprav částí kostelů nebo výstavby nových dětských hřišť nebo vybavení spolků,“ vyjmenovává Jakub Dolníček. „Není jednoduché vy-

MAS Šumperský venkov

Území MAS Šumperský venkov o velikosti 377,35 km² se rozprostírá z velké části v Šumperské kotlině, zasahuje do kopců Hraběšické hornatiny, podhůří Nízkého Jeseníku, Úsovské vrchoviny a po své západní hranici do Hanušovické vrchoviny. Nadpoloviční většinu rozlohy území zaujmají lesní porosty. Průměrná nadmořská výška daného území je 425 m n. m., nejvyšším bodem je Mravenčík (1350 m n. m.), na jehož vrcholu se nachází jedna z nejvýše položených větrných elektráren v Evropě. Oblast je doslova protkána množstvím turistických tras a cyklostezek vedoucích k mnoha historickým a přírodním skvostům tohoto kraje. Nezanedbatelný potenciál lze spatřovat rovněž v rozvíjejícím se lázeňství v obcích Bludov a Velké Losiny.

brat neúspěšnější projekty, každý byl pro danou cílovou skupinu obyvatel důležitý a potřebný,“ zamýšlí se. „Mezi pilotní projekty, kterými se další žadatelé inspirovali, patřila rekonstrukce kulturního areálu v Dolních Studénkách, pořízení sportovního vybavení v obcích údolí řeky Desné, zvýšení výrobní kapacity rodinného pivovaru Bra-

Improvizační workshop v rámci projektu spolupráce Národní pohádky a tradice

Evropská síť místních akčních skupin ELARD

– je mezinárodní neziskovou organizací, která vznikla s cílem napomoci zlepšit kvalitu života ve venkovských oblastech a udržet zde stávající populaci prostřednictvím udržitelného a integrovaného místního rozvoje. Založily ji v Belgii v roce 1999 národní sítě místních akčních skupin Francie, Řecka, Irska, Itálie a Španělska. V současnosti sdružuje více než 800 místních akčních skupin z 21 zemí. Vedení a směřování asociace je zajištěno na bázi volených dvouletých předsednictví jednotlivých členských zemí. ELARD má v Bruselu svou stálou kancelář se dvěma profesionálními zaměstnanci. Chod organizace pokrývají pravidelné členské příspěvky jednotlivých členů a dofinancovává je předsednická země. Česká republika byla místopředsednickou zemí v roce 2013 spolu s Dánskem, pro období 2014–2015 získala ČR předsednictví. K hlavním posláním ELARD patří zastupování zájmů a potřeb jejích členů na půdě evropských, mezinárodních i národních institucí. Je respektována generálním ředitelstvím Evropské komise pro zemědělství a rozvoj venkova jako evropská asociace zastupující místní akční skupiny na evropské úrovni a byla přijata za člena Evropské sítě pro rozvoj venkova (ENRD). ELARD se snaží aktivně prezentovat metodu LEADER mezi evropskými politiky a zákonodárci s cílem udržet, případně dále posílit její nezastupitelné postavení v rámci evropské politiky rozvoje venkova.

vůr v Loučné nad Desnou, rekonstrukce dětských hřišť v obcích Nový Malín a Hraběšicích nebo oprava dřevěného kostelíka v Maršíkově," dodává.

Sněm mládeže pořádá školní turnaje

MAS Šumperský venkov má vedle předsednictví sítě ELARD ještě jedno prvenství. Od roku 2009 pod spolkem funguje jediný Sněm mládeže při místní akční skupině. „Sněm mládeže funguje jako neformální skupina mladých spoluobčanů jednotlivých členských obcí, kteří mají za úkol aktivizovat další mladé v našem regionu,“ vysvětluje Jakub Dolníček. Náplň sněmu je postavená zcela na dobrovolnosti členů, má svého předsedu, který je výkonným orgánem. Veškeré aktivity jsou v koordinaci s místní akční skupinou. „V současné době se však potýká s nedostatkem mladých akčních lidí, kteří by byli ochotni se ve svém volném čase do dění v regionu zapojit,“ podotýká manažer MAS. I přesto se ale prý daří organizovat například sportovní setkání mezi školami, letos proběhne již sedmý ročník oblíbeného a úspěšného florbalového turnaje pro žáky druhého stupně ZŠ. „Z 16 členských obcí se ho pravidelně účastní 13. Konat se letos bude také třetí ročník volejbalového turnaje,“ upřesňuje Jakub Dolníček.

Sněm mládeže se navíc zapojil do některých projektů spolupráce MAS a někteří jeho členové se stali pomocnými externími pracovními silami manažerů MAS.

Největší úspěch měl „Čertovský mlejn“

Za jeden z nejúspěšnějších projektů spolupráce MAS Šumperský venkov považuje manažer Jakub Dolníček projekt Národní pohádky a pověstí. „Probíhal v uplynulém roce a půl a v našem regionu sklídl velký úspěch. Nápad vznikl ve spolupráci s naší „sesterskou MASKou Horní Pomoraví“, cílem bylo nabídnout prostor ochotnickým divadelním souborům v našich regionech,“ říká manažer. „V rámci projektu proběhlo několik tematicky zaměřených workshopů pro rozvoj divadelního umění a nastudovaly se nové divadelní hry. Jednoznačně největším úspěchem bylo nadšení velmi sympatického mladého neformálního divadelního spolku Justini z Rejchartic, na jejichž přepracovanou místní pohádkovou inscenaci „Čertovský mlejn“ se jezdily dívat děti z mnoha vesnic v okolí,“ připomíná pan Dolníček. Do projektu se zapojily vedle MAS Horní Pomoraví také MAS Královská stezka a slovenská MAS Vršatec. MASy společně zorganizovaly také několik výměnných divadelních setkání.

Ve spolupráci s MAS Horní Pomoraví pořádáme pravidelná setkání starostů našich obcí k řešení společných témat

Ocenění nejúspěšnějších projektů podle hodnocení veřejnosti v rámci plesu MAS Šumperský venkov

FOTO: ARCHIV MAS ŠUMPEŘSKÝ VENKOV 3x

ní. „Byla to příležitost přiblížit místní regionální tradice, pověsti a pohádky. Všichni jsme se také zúčastnili velkolepého divadelního festivalu v Ledči nad Sázavou. Na celém projektu si vážím nadšení všech účastníků pro divadelní práci, chuť reprezentovat svůj region a nebát se nových výzev. V rámci udržitelnosti projektu se nyní těšíme na další společné festivaly a nové divadelní hry,“ doplňuje Jakub Dolníček.

E-kola: Jedeme všichni!

„Dalším projektem, který byl postaven na spolupráci šesti místních akčních skupin severní Moravy, je projekt Jedeme všichni, s pracovním názvem „e-kola“. Jednalo se o snahu podpořit rozvoj alternativních jízdních kol, které umožní poznávat Jeseníky a Orlické hory větší skupině obyvatel, kteří by se za jejich krásami obvyklejšími koly jen stěží dostali,“ vysvětluje Jakub Dolníček. V rámci projektu byla navržena jedna páteřní trasa přes území všech šesti MAS z Opavska až do podhůří Orlických hor a dále síť výletních okruhů v jednotlivých MAS v bezprostřední návaznosti na páteřní cyklotrasu. „Tento projekt považuji za skvělou možnost propagace teprve se rozvíjející služby „e-kola“. Čas ukáže, jak se to celé podařilo. Myslím si, že MASKy touto realizací poukázaly mimo jiné na to, že spolupráce mezi více subjekty je možná a může být velmi efektivní,“ konstatuje. Cílem

mělo být zavedení půjčoven a dobíjecích stanic napříč celými horami, aby si lidé na jednom konci páteřních elektrotras mohli kolo vypůjčit a na druhém konci nebo někde uprostřed jej vrátit. „Funguje i web www.jedemevsichni.eu, který o celém projektu, a především o možnostech elektrokol informuje,“ uvádí Jakub Dolníček.

Podpoříme hasiče, komunitní centra, možná i kulinaření

V následujícím období chce MAS Šumperský venkov pokračovat ve snaze podpořit co nejvíce možných žadatelů. „Budeme podporovat projekty spíše s menším rozpočtem, ale ve větším počtu. Z modelových projektů se určitě počítá s podporou integrovaného záchranného systému, vč. jednotek dobrovolných hasičů, vzdělávací soustavy s důrazem na odbornost a sociální inkluzi, komunitní centra apod. Počítáme s podporou drobných podnikatelů na rekonstrukci a pořízování jejich dílen a pracovních prostor a samozřejmě obce,“ prozradil Jakub Dolníček. A v plánu jsou opět i společné projekty s dalšími MASKami. „Spolupráce s jinými MASKami je rozhodně žádoucí a zkušenosti nám říkají, že i potřebná a velmi důležitá. Myslím si, že nás všechny inspiruje a dodává chuť do další práce,“ zamýšlí se manažer. „V této fázi si s jinými MASKami předáváme informace, v jakých oblastech bychom

mohli najít smysluplnou spolupráci. Bude se to zřejmě točit kolem mládeže, regionálních produktů, možná kulinaření,“ dodává.

MASKy čekají na spuštění nových dotačních programů. Zpoždění je už více než dvouleté

Zpoždění programového období 2014–2020 zdrželo přípravu nových projektů MASEk. „Rádi bychom, aby se vše již opět spustilo, protože s tím souvisí počet našich zaměstnanců, možnosti práce atd.,“ říká Jakub Dolníček. Jak připomíná, to, že výzvy budou spuštěny se zpožděním, se tušilo delší čas. Každá MASKa měla tedy čas se na tuto situaci připravit. „Myslím si, že díky tomu, že jsme v minulých letech rozumně hospodařili, tak jsme teď schopni pár měsíců fungovat z vlastních zdrojů. V současné době, právě díky potřebám snížit výdaje v mezidobí na minimum, má naše MASKa dva zaměstnance a využívá služeb externích poradců, účetní. Předpokládáme, že rozjetím nového programového období se rozšíříme o dva až tři zaměstnance, podle náročnosti administrace jednotlivých operačních programů,“ uvádí. „Těžko se to teď ale vše odhaduje, protože stále nevíme, jak náročné administrace v programech, se kterými začínáme získávat první zkušenosti, budou,“ dodává manažer. ■